

Božena Pačandová - životopis

Paní Božena Pačandová se narodila 9. 7. 1934 ve Slatinských Dolech na Podkarpatské Ukrajině do československé četnické rodiny. Své rané dětství prožila taktéž ve Slatinských Dolech. Důsledkem Mnichovské dohody se museli v roce 1939 proti své vůli přestěhovat k její babičce do obce Strmilov v jižních Čechách. *„Byli jsme tam do 39. roku a tatínek potom musel utíkat, protože zabírali Maďaři tu Podkarpatskou Rus. Tak četníci museli utíkat před nima a my jsme potom jako děti s maminkama všech těch četníků i ty ženy jsme museli utíkat.“* - vyprávěla pamětnice. V onom městě Strmilov byla také svědkem letecké bitvy, kdy byla spojenecká letadla, letící zpět po bombardování do Itálie, přepadena nepřátelskými stíhačkami. Paní Pačandová řekla: *„To vám řeknu, že bylo děsivé. Já jsem úplně řvala jak blázen, protože tam bylo blízko nádraží a jak vozili ty cisterny, tak voni do nich Rusáci stříleli. A sešli se tam s Američanama. A teď já jsem viděla, jak všechny letadla německý i ty americký padaly dolů, hořely, kusy z toho padaly a to letadlo se řítilo dolů.“* Po válce a Vítězném únoru, byl tatínek přeložen do Dolního Dvořiště u rakouských hranic. Jelikož se tatínek, kvůli antistalinistickým názorům komunistům znelíbil, byl obviněn a vykázán ze státních služeb. Důsledkem tohoto obvinění byl také, mimo jiné, zákaz studia všem pěti dětem. Díky svému bratrovi tatínek získal zaměstnání jako opravář strojů v poděbradské mlékárně. Ona sama zde začala pracovat u výkupu papíru. V roce 1954 tatínek podlehl těžké nemoci. V roce 1962 získala nabídku u ministerstva vnitra. Od roku 1965 byla členkou KSČ. V roce 1968 po 21. srpnu, díky přirovnání okupačních vojsk k nacistickým vojákům, začala být režimu nepohodlná. MV navrhlo vyloučení z účtárny. Protože pracovala u MV, byla po svém vyloučení i nadále v hledáčku StB. Jak můžeme vidět v jejím spise, v době normalizace už nebyla pro režim nepohodlná. Od roku 1971 do roku 1989 opět pracovala u výkupu papíru. V revolučním roce 1989 se aktivně zapojila do hnutí Občanského fóra *„Ve chvíli kdy skončilo všechno trápení, tak jsem šla do penze“*. Nyní si užívá poklidné stáří, navštěvuje svoji rodinu, zasedá u voleb a letos oslaví 85. narozeniny.